

RENDYRKET FUNKIS-ARKITEKTUR I AARHUS

KLINTEGÅRDEN BLEV ET IKON

En moderne indstillet ingeniør skabte i 1936 et unikt byggeri af datidens nye jernbeton. Her var lys gennem store vinduer mod havet, altaner til alle lejligheder og faciliteter som fælles vaskeri, selskabslokaler, pensionat, tagterrasse, legestue, parkanlæg og underjordisk garage. I dag er de 145 ejerlejligheder mere eftertragtede end nogensinde

*Efter rejser i Europa havde bygningsingeniør Hans Ove Christensen nogle moderne ideer om arkitektur, han gerne ville realisere. Hans pragtstykke blev Klintegården ud til Aarhus Bugten. Bygget i hvidmalet jernbeton med runde altaner, jernvinduer og andre funkisdetaljer.
Foto: Per Ryoif*

Af Mette Andersen
Foto klintegaarden-aarhus.dk & Per Ryoif

Efter rejser rundt i Mitteleuropa i 1930'erne blev bygningsingeniør Hans Ove Christensen begejstret for den rendyrkede funkisstil, hvis moderne ideer han tog med hjem til Danmark. Efter at have realiseret en funktionalistisk ejendom i det centrale Aarhus tegnede han på Kystvejen/Skovvejen i Aarhus-bydelen Trøjborg den ikoniske funkisejendom Klintegården direkte til Aarhus Bugten. Ejendommen blev fredet i 2012.

Klintegårdens 145 lejligheder blev opført i to etaper mellem 1935 og 1938 med den første på Skovvejen og den anden på Kystvejen med et parkanlæg placeret midt mellem de to fløje. Byggeriet er af hvidmalet jernbeton støbt på stedet før betonelementernes tid og med store, elegante og lette jernvinduer, som sørgede for lys og frisk luft i stuerne. Ud mod kysten var rundede altaner i tidens dampskibinspirationerede arkitektur med rækværk af smalle, vandrette og galvaniserede fladjern. Flere steder var runde køjevinduer. Fra midten af 1970'erne blev komplekset gradvist udstykket og solgt som ejerlejligheder. Men i begyndelsen var det lejede lejligheder, herunder flere små ét værelses i bygningerne mod Skovvejen. Nogle lejligheder ud mod Aarhus Bugten er senere sammenlagt i to etager.

Fælles faciliteter

Klintegården var forud for sin tid som et såkaldt kollektivhus med fælles tagterrasse, underjordisk garage, legeplads og legestue foruden butikker (købmand, ismeri, kiosk, skrædder, blomsterhandler mm), fælles spisesal (man kunne også få bragt maden op), billardstue (som i dag huser et arkitektfirma), vinterhave og fælles vaskeri i en af to ældre villaer, som ligger midt i bebyggelsen. Her er stadig mulighed for at leje gæsteværelser og låne et selskabslokale og for at tilkøbe rengørings- og vaskehjælp af en tilknyttet hushjælp.

Under Anden Verdenskrig var øverste etage mod vandsiden lejet ud til tyskere, som brugte rummene til kontorer, uden at det dog førte til nogen form for ballade. Gennem tiden fik mange kendte mennesker boet i ejendommen – for eksempel skuespillerne Poul Hagen, Lise Ringheim og Henning Moritzen og tidligere statsminister Poul Schlüter. Flere scener i filmene "De nøgne træer" fra 1991 og fra "At kende sandheden" fra 2002 er optaget i og ved Klintegården.

Flair for at tegne

Bygningsingeniør Hans Ove Christensen (født 1886 i Nørre Jernløse ved Holbæk) har bygget 50-100 bygninger i Danmark. Selv om han ikke var arkitektuddannet, sad han selv ved tegnebordet og var i flere tilfælde selv bygherre. Han var optaget af jernbetonens muligheder til gode, funktionelle boliger og af 30'rne kollektiv-tanker, som vandt frem i Europa. Han mente desuden, det var en menneskeret at have en altan og byggede ingen lejligheder uden.

Hans Ove Christensen var så optaget af at følge sine byggerier, at han sommetider flyttede i campingvogn nær byggepladsen. Ofte fik han indsat klausuler på sine bygninger for eksempel om, at der skulle hange ens gardiner i alle vinduer, så de kunne tage sig ordentligt ud udefra.

På sine ældre dage fortæller Hans Ove Christensen af og til, at han havde været med til at indføre betonbyggeri til Danmark. Det blev, mente han, i 1960'erne misbrugt til højhuse uden gavn for beboerne.

En del år boede Hans Ove Christensen i en pragtvilla med tjenestefolk i Nørager ved Fredericia. Sidst i livet boede han i lejlighed i en gammel ejendom ved Hotel Marienlyst i Helsingør lige over for kollektiv-begyggelsen Grønnehavn, han tegnede i 1954.

Ved sin død i 1971 overtog sønnen Berge faderens byggefirma i Fredericia, og det er i dag et entreprenørfirma ledet af en grandnæv.

Kilder: www.klintegaarden-aarhus.dk og www.kulturarv.dk

Funkis fødtes i Stockholm 1930

Forkortelsen for funktionalisme opstod ved Stockholmsudstillingen i 1930.

Funkis er betegnelsen for en udvikling af arkitekturen i mellemkrigstiden fra Første Verdenskrigs afslutning til begyndelsen af Anden verdenskrig. Stilperioden overlapper modernismen.

Danske funktionalister kan opdeles i to grupper: Arkitekter, som brød med dansk byggeskik og efterlignede udenlandske forbilleder som schweiziske Le Corbusiers hvide kubistiske huse med fladt tag bygget af beton og jern. Den anden var arkitekter, som kombinerede funktionalismen med danske håndværkstraditioner og materialer som mursten, tegl og træ.

Til den første gruppe hørte ingeniør Hans Ove Christensen, som blandt andet tegnede Klintgården i Aarhus, samt arkitekterne Arne Jacobsen, Mogens Lassen og Vilhelm Lauritzen m.fl. Til den sidste, som fik størst betydning for boligbyggeriet i Danmark, hørte blandt andre Kay Fisker, C.F.Møller og Hans Dahlerup Berthelsen.

Kilde: Wikipedia